

УДК 657. 244. 1 + 657. 424 (477)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ОБІГУ ВЕКСЕЛІВ ЯК ЇХ РІЗНОВИДУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Русин Н.П.

Русин Л.П.

У даній статті розглянуті особливості обліку іноземних інвестицій, питання зовнішньоекономічного обігу векселів як різновиду іноземних інвестицій, а також питання удосконалення механізму залучення інвестицій в регіони України.

Ключові слова: *інвестиційні процеси, іноземні інвестиції, державна інвестиційна політика, суб'єкти вексельно-валютного права, індосування векселя, організаційно-економічний механізм залучення інвестицій.*

ВСТУП

Істотні корективи в розвиток глобальних інвестиційних процесів – як у короткостроковій так і в довгостроковій перспективі внесла поточна світова криза. У короткостроковій перспективі це може бути зменшення інвестиційних потоків через жорсткі умови фінансування, наростаюче звуження ринків в умовах уповільнення світового зростання, банкрутство низки провідних світових інвестиційних банків, зниження капіталізації і прибутків корпорацій, падіння цін на ряд базових ресурсів та скорочення обсягів світової торгівлі.

У довгостроковій перспективі можна очікувати на такі наслідки кризи для світових потоків капіталу.

Процеси переміщення світових центрів перерозподілу капіталу, підвищення ролі великих нових ринкових економік можуть набути форми хвилі поглинань на тлі падіння вартості активів. Найбільшою активності слід очікувати від китайських корпорацій і фірм, меншої - від індійських і бразильських. Інвестиційний потенціал російських учасників сильно постраждав унаслідок падіння цін на нафту, виведення капіталу з країни зарубіжними інвесторами, падіння зовнішнього попиту. Створення нових потужних регіональних валютних союзів, наприклад, заплановане запровадження єдиної валюти країн Перської затоки, може бути додатковим фактором переміщення світових фінансових центрів.

Від здатності економічно розвинутих країн швидко обмежити поширення і нейтралізувати наслідки кризи, а також від глибини руйнівного впливу цієї кризи на нові ринкові економіки залежатиме розвиток перерозподілу центрів інвестування у світі. Якщо зусилля розвинутих країн світу зі стабілізації економіки дадуть бажані результати, а негативний вплив кризи на нові ринкові економіки буде обмеженим, можна очікувати на помірне посилення значення окремих ринкових економік і регіонів як фінансових центрів зі збереженням домінуючої ролі традиційних центрів.

У подоланні економічної кризи в Україні велика надія покладається на іноземні інвестиції. Стратегічний розвиток економіки України обумовлює необхідність активізації інвестиційних процесів. Досягнення пріоритетів соціально-економічного розвитку та необхідність темпів економічного зростання повинно підкріплюватися нарощуванням інвестиційних ресурсів, послідовним збільшенням частки капітальних вкладень в основні засоби, розширенням інвестиційних джерел та визначенням пріоритетних напрямів їх

вкладення. Для вирішення цих завдань держава розробляє інвестиційну політику, яка визначає заходи щодо стимулювання діяльності суб'єктів господарювання, підтримки і заохочення вітчизняних та іноземних інвесторів стосовно підвищення інвестиційної активності та реалізації найважливіших цільових програм розвитку. Реалізувати інвестиційну політику держави можливо тільки за наявності дієвих інвестиційних механізмів.

Актуальність теми зумовила необхідність вивчення особливостей організації обліку іноземних інвестицій, зовнішньоекономічного обігу векселів як різновиду іноземних інвестицій, набувають особливої актуальності також питання, пов'язані з формуванням механізмів активізації інвестиційної діяльності як на державному, так і на регіональному рівнях.

Значний внесок у розв'язання проблем формування системи інвестиційного менеджменту, організації обліку іноземних інвестицій, зовнішньоекономічного обігу векселів як різновиду іноземних інвестицій та державного регулювання інвестиційних процесів зробили праці вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як

Абрамов С.І. [5], Бажал Ю.М., Кілієвич О.І., Мертнес О.В. [6], Коссак В.М. [8], Малий І. [9], Рижикова О. [10], Бакурова О. [7].

Метою даної статті є дослідження й оцінка сучасного стану інвестиційних процесів в Україні на основі узагальнення світового досвіду з вирішення питань активізації інвестиційної діяльності та надання пропозицій щодо удосконалення механізму залучення інвестицій в Україні, а також законодавчого врегулювання питань застосування векселів у зовнішньоекономічній діяльності.

Досягнення мети передбачає послідовне вирішення таких основних завдань теоретичного та практичного характеру:

- аналіз існуючих підходів до визначення сутності інвестицій та інвестиційних процесів як об'єктів державного регулювання з метою удосконалення методичного забезпечення державного регулювання інвестиційної сфери;
- систематизація світового досвіду з метою встановлення напрямів, форм, методів, інструментів удосконалення механізму залучення інвестицій в Україну;
- вивчення особливостей організації обліку векселя як фінансового інструмента та різновиду інвестиції, неоднозначності питань оподаткування і правових аспектів обігу;
- поглиблення методичних засад удосконалення державного регулювання інвестиційними процесами в регіоні на основі використання організаційно-правових підходів до вибору форм реалізації організаційно-економічного механізму залучення інвестицій в регіон.

1 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Розвиток економіки України обумовлює необхідність активізації інвестиційних процесів. Досягнення пріоритетів соціально-економічного розвитку та необхідних темпів економічного зростання повинно підкріплюватися нарощуванням інвестиційних ресурсів, послідовним збільшенням частки капітальних вкладень в основні засоби, розширенням інвестиційних джерел та визначенням пріоритетних напрямів їх вкладення.

Законодавство України щодо регулювання інвестиційної діяльності, на жаль, складно назвати стабільним. Особливо багато проблем виникає під час здійснення обліку іноземних інвестицій. Складність розглядуваного питання полягає в тому, що його понятійний апарат досі не відпрацьовано. Протиріччя закладені вже у формулюванні моделей за окремими видами бухгалтерського обліку.

У податковому обліку «інвестиція – це господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав і цінних паперів в обмін на майно». У фінансовому обліку під інвестиційною діяльністю розуміють придбання або реалізацію необоротних активів і фінансових інвестицій, які не є еквівалентами коштів [п.4 П(С)БО- 4 [12]. В цих визначеннях закладені протиріччя. У податковому обліку інвестиційна діяльність обмежена тільки стадією постачання, а в фінансовому – поширюється і на сферу збуту. Різні й об'єкти управління. Так, на відміну від фінансового, в податковому обліку придбання всіх цінних паперів належить до інвестиційної діяльності. Різні й об'єкти управління. Так, на відміну від фінансового, в податковому обліку придбання всіх цінних паперів належить до інвестиційної діяльності. Не менш проблематично склалося з визначенням виду діяльності за операціями з корпоративними правами. У податковому обліку внесення коштів або майна до статутного фонду в обмін на корпоративні права – це пряма фінансова інвестиція [пп.1.28.2 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» [4], яка є частиною інвестиційної діяльності підприємства. А в фінансовому обліку операції, що призводять до зміни розміру і складу власного капіталу власного капіталу, належать до фінансової, а не інвестиційної діяльності [п.4 П(С)БО № 4 [12]. По-різному тлумачиться і категорія «фінансові інвестиції». У податковому обліку під неї розуміють господарську операцію, що передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів [пп.1.28.2 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» [4]. Згідно з П (С) БО 2 [11] «фінансові інвестиції – це активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора» У свою чергу, під активами розуміють ресурси, отримані в результаті минулих подій. Але актив і господарська операція – це категорії не тотожні.

Існують певні критерії класифікації інвестицій (капіталовкладень). Вони можуть бути довгостроковими і короткостроковими (короткострокові фінансові вкладення в акції, ощадні сертифікати і т.п.).

Валові інвестиції становлять загальний обсяг інвестованих коштів у певному періоді, спрямованих на нове будівництво, на придбання засобів виробництва і на приріст товарно-матеріальних запасів.

Суму валових інвестицій, зменшену на суму амортизаційних відрахувань у певному періоді відносять до чистих інвестицій.

Динаміка показника чистих інвестицій відображає характер економічного розвитку країни на певному етапі. Негативну динаміку характеризує перевищення амортизаційних відрахувань величини валових інвестицій. Вона свідчить про зменшення обсягу продукції, що випускається («проїдання» свого капіталу). Рівність валових інвестицій і амортизаційних відрахувань показує відсутність економічного зростання

(топтання на місці). Позитивна динаміка (валові інвестиції перевищують обсяг амортизаційних відрахувань) характеризує процес розвитку економіки (держава « з економікою, що розвивається»).

Інвестиції доцільно класифікувати за такими критеріями:

1. За об'єктами вкладення коштів:

Реальні – вкладення коштів здійснюється в реальні активи (матеріальні або нематеріальні).

Фінансові - вкладення коштів у різні фінансові інструменти (наприклад, у цінні папери).

2. За характером участі в інвестуванні:

Прямі інвестиції – безпосередня участь інвестора у виборі об'єктів інвестування та вкладенні коштів;

Непрямі інвестиції – інвестиції, здійснювані третіми особами, тобто інвестори придбають цінні папери, що випускаються самими інвесторами чи іншими фінансовими посередниками (інвестиційні сертифікати інвестиційних фондів та компаній).

3. За періодом інвестування:

Короткострокові – на строк не більше ніж 1 рік (наприклад, короткострокові депозитні вклади, купівля короткострокових ощадних сертифікатів);

Довгострокові – на строк більше ніж 1 рік.

4. За формами власності інвестиційних ресурсів:

Приватні інвестиції – вкладення коштів, здійснюване громадянами, а також підприємствами недержавної форми власності;

Державні інвестиції – капіталовкладення центральних і місцевих органів влади та управління за рахунок коштів бюджету, позабюджетних фондів і позикових коштів, а також інвестиції, здійснювані державними підприємствами та установами за рахунок власних і позикових коштів;

Спільні інвестиції – вкладення, здійснювані суб'єктами підприємницької діяльності цієї країни та іноземних держав;

Іноземні інвестиції – інвестиції іноземних громадян, юридичних осіб та держав.

5. За регіональною ознакою:

Внутрішні інвестиції – вкладення коштів в об'єкти інвестування у межах держави;

Інвестиції за кордон – це інвестиції, розміщені за межами територіальних кордонів держави (наприклад, придбання акцій зарубіжних компаній).

Одним з способів інвестування є укладення інвестиційної угоди (так звана договірна інвестиція, за якої створення нової юридичної угоди не є обов'язковим). Угодами інвестиційного характеру є:

- договір позики;
- договір підяду;
- договір фінансової оренди (лізингу);
- установчий договір про створення юридичної особи;
- договір купівлі-продажу;
- ліцензійний договір (включаючи договір франчайзингу);
- договір виробничої кооперації;
- договір про спільну діяльність;
- договір про створення товариства (договір інвестиції).

Отже іноземний інвестор має безліч варіантів здійснення інвестування. Чому ж тоді у нашій країні відбувається постійне зниження обсягів іноземного інвестування в національну економіку?

Насамперед, така ситуація обумовлена нестабільністю національного законодавства, що регулює режим іноземного інвестування.

Крім національного законодавства в Україні діють і міжнародні норми. До них, зокрема, належить Вашингтонська конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами, до якої Україна приєдналася 16 березня 2000 року. Крім того, в межах СНД існує Угода про співпрацю в галузі інвестиційної діяльності, яку Україна підписала, але з деякими застереженнями. Ще наша країна підписала кілька двосторонніх угод про підтримку та взаємний захист інвестицій. Такі угоди надають резидентам держави-контрагента режим найбільшого сприяння. Однак, поряд з цим здійснюють жорсткий контроль, щоб не надати резиденту держави-контрагента більше пільг, ніж має національний інвестор на ринку держави-контрагента.

2 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ОБІГУ ВЕКСЕЛІВ ЯК РІЗНОВИДУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Вексель як фінансовий інструмент становить для суб'єктів господарювання особливий інтерес. Вексель є різновидом інвестиційної діяльності, що самостійно обертається на товарному і фондовому ринках, виражає позичковий характер відносин між учасниками ділових угод, обслуговує рух товарно-матеріальних цінностей та грошових обігових коштів. При допомозі векселя можна вирішувати проблемні питання, що стосуються розрахунків за товарними операціями, відстрочити податкові платежі або мінімізувати їх розмір. Крім того, для багатьох підприємств робота з векселями – це цілком визначена і, головне, постійна стаття доходів.

З одного боку, різнопланові можливості векселів привертають увагу потенційних суб'єктів вексельного права, але, з іншого – неоднозначність питань оподаткування, правових аспектів обігу примушує їх бути обережними, тим паче, якщо обіг векселя не обмежується територією України.

Чинне законодавство у сфері вексельного обігу, ЗЕД і валютних відносин не забороняє у зовнішній торгівлі вексельних розрахунків між українськими і закордонними суб'єктами господарювання. Інша справа, що їх обігу притаманні свої особливості.

Закон про обіг векселів визначив загальні правила для всіх операцій з векселями, в тому числі і для ЗЕД:

- 1) прості і переказні векселі можна видавати лише для оформлення боргу за фактично поставлені товари, виконані роботи, надані послуги ;
- 2) на момент видачі переказного векселя особа, записана трасатом, або векседавець простого векселя повинні мати перед трасантом та/ або особою, якій чи за наказом якої має бути здійснений платіж, зобов'язання в сумі не менше суми платежу за векселем.

Отже наявність фактичного грошового боргу є неодмінною умовою для видачі векселя (простого чи переказного). Виходить, при подальшому обігу векселів їх можна індосувати (передавати) без урахування обмеження, наведеного у частині 1 ст.4 Закону «Про обіг векселів в Україні»?

За ст.9 Закону України «Про обіг векселів в Україні» [2] резиденти вправі видавати та індосувати прості і переказні векселі в національній або інвалюти для розрахунків з нерезидентами за ЗЕД-контрактами відповідно до валютного законодавства України. А умови проведення розрахунків між резидентами і нерезидентами неодмінно повинні відображатись у ЗЕД-контракті.

Відстрочка поставки полягає в тому, що резидент перераховує аванс або виставляє вексель (як забезпечення оплати товарів (робіт, послуг), а нерезидент-постачальник зобов'язується поставити товари (роботи, послуги) у строки, передбачені договором, але не пізніше 90 днів. На продовження строків поставки резиденту-покупцеві слід одержати індивідуальну ліцензію, інакше загрожує пеня у розмірі 0,3% від митної вартості недопоставленої продукції в інвалюти, перерахованій у грошову одиницю України за курсом НБУ на день виникнення заборгованості. Іншими словами, Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [3] прирівняв виставлення векселя до авансової оплати інвалютиними коштами.

Виставлення векселя за ст.2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»[3], на нашу думку, - це як його видача, так й індосування. Оскільки резидент за ст.4 Закону України «Про обіг векселів в Україні»[2] може видавати вексель нерезиденту лише за поставлені ним товари (роботи, послуги), значить, ст.2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»[3] у контексті відстрочки поставки передбачає все-таки індосування векселя (простого чи переказного).

Операції резидентів з векселями в інвалюти, включаючи їх придбання і проведення розрахунків між резидентами за такими векселями, відбуваються на підставі валютного законодавства.

Вексельний обіг під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності пов'язаний з великими можливостями, однак прогалини, що існують у законодавстві, значно гальмують використання інвалютих векселів. Очікуваним є документ щодо врегулювання питань застосування векселів у зовнішньоекономічній діяльності, завдяки якому суб'єкти вексельно- валютного права стануть не потенційними, а реальними.

З УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В РЕГІОНИ УКРАЇНИ

Державне регулювання формуванням організаційно-економічного механізму залучення інвестицій в регіон здійснюється на засадах соціально-економічної політики держави за рахунок взаємодії її складових - інвестиційної і регіональної політики - з урахуванням соціально-економічних умов країни і регіону через вибір та поєднання конкретних механізмів та інструментів впливу.

На етапі абстрактного синтезу сформульована система цілей , яка базується на врахуванні економічних інтересів всіх учасників інвестиційного процесу і повинна забезпечувати інтенсифікацію розвитку господарства області, прогресивну перебудову його структури, прискорення темпів науково-технічного прогресу, рішення актуальних соціальних проблем. Ефективність функціонування організаційно-економічного механізму залучення інвестицій ґрунтується на узгодженні інтересів і координації зусиль трьох груп учасників: держави, регіону, інвестора.

Слід відзначити, якщо дії державної і регіональної влади можуть бути спрямованими на зміну законодавчого, економічного, політичного поля, то регулюючі дії інвестора пов'язані, в основному, з ухваленням рішення про доцільність інвестування в даному регіоні та про обсяги інвестиційних засобів.

Стратегічною метою організаційно-економічної моделі залучення інвестицій в регіон (ОЕМ ЗІР) є активізація інвестиційних проектів в регіоні.

Тактичною метою ОЕМ ЗІР є залучення конкурентного обсягу інвестиційних засобів в економіку регіону.

Стратегічними завданнями організаційно-економічної моделі залучення інвестицій в регіон є наступні:

- 1)забезпечення надходження інвестиційних засобів в економіку регіону;
- 2)здійснення структурної перебудови економіки;

3) забезпечення інноваційного типу розвитку економіки;

4) забезпечення інвестиційної безпеки розвитку регіону.

Етап структурного синтезу передбачає вибір такої організаційно-правової форми організаційно-економічної моделі залучення інвестицій, яка дозволила би максимально ефективно реалізувати мету і задачі механізму на основі визначених функцій та була б економічною. Вимога економічності означає мінімізацію витрат на її створення та відносно фінансову незалежність при подальшому функціонуванні.

На сьогодні в регіонах України інституційною структурою, що реалізує державне регулювання механізму залучення інвестицій, є облдержадміністрації та їх спеціальні підрозділи. При фактичній збіжності функціонально-цільової структури механізму, вибір інституційної форми має деякі недоліки, які пов'язані зі значною обмеженістю бюджетного фінансування діяльності і відсутністю комерційного інтересу безпосередніх виконавців.

На етапі структурного синтезу визначено, що, з позиції реалізації мети і завдань організаційно-економічної моделі залучення інвестицій, найбільш вдалою є організаційно-правова форма акціонерного товариства, оскільки вона дозволяє об'єднати інтереси трьох груп учасників інвестиційного процесу вже на стадії формування механізму, дає більше можливостей для фінансування діяльності, функціонує на принципах самоокупності і самофінансування, спрямована на отримання комерційного результату від збільшення інвестиційних надходжень в бізнес і регіон.

Державні і регіональні органи влади впливають на інвестиційні умови та інвестиційні процеси в регіоні, що зумовлює потрібний підхід до оцінки ефективності організаційно-економічної моделі залучення інвестицій: по-перше, ефективність функціонування самого механізму, а по-друге, реалізація стратегічних цілей розвитку регіону, по-третє, доцільність його функціонування з позиції держави.

Оцінка ефективності функціонування організаційно-економічної моделі залучення інвестицій здійснюється в два етапи. На першому етапі основний критерій - це мінімальний, але достатній для реалізації організаційно-економічної моделі залучення інвестицій своїх функцій, обсяг фінансування. Тривалість цього етапу - до моменту, коли обсяг залучених інвестицій через організаційно-економічну модель залучення інвестицій буде дорівнювати обсягу державного фінансування на його створення. Відтоді функціонування організаційно-економічної моделі залучення інвестицій можна вважати виправданим як для регіону, так і для держави.

На другому етапі в залежності від обраної організаційно-правової форми моделі здійснюється оцінка виконання поточних завдань, розраховуються показники рентабельності. В якості додаткового критерію може виступати вартість 1 гривні залучених інвестиційних ресурсів.

Для оцінки доцільності функціонування організаційно-економічної моделі залучення інвестицій з позиції реалізації стратегічних завдань розвитку регіону пропонується розраховувати інтегральний показник інвестиційного розвитку території області. Оцінювані параметри умовно поділяються на три групи, що відображають інвестиційну активність і, як наслідок, економічний і соціальний розвиток територій регіону. Так, початковий набір оцінюваних показників включатиме:

- показники інвестиційної активності - інвестиції в основний капітал на душу населення, іноземні інвестиції на душу населення;
- показники економічного розвитку - валова додана вартість на душу населення, промислове виробництво на душу населення, продукція сільського господарства на душу населення, обсяг експорту та імпорту на душу населення;
- показники соціального розвитку - середня заробітна платня, грошові доходи на душу населення, кількість безробітних на 1000 чоловік економічно активного населення у віці 15-70 років.

Значення показників по містах і районах області формують матрицю початкових параметрів X . Для розрахунку інтегрального показника інвестиційного розвитку необхідно перейти до матриці нормованих параметрів X^* . Підсумок по рядку матриці X^* дасть інтегральний показник інвестиційного розвитку i -ої території області

При цьому необхідно враховувати, що показники з негативним смисловим навантаженням (наприклад, збільшення показника «кількість безробітних на 1000 чоловік економічно активного населення»), необхідно брати із знаком «мінус».

Оцінка ефективності організаційно-економічної моделі залучення інвестицій з позиції досягнення цілей загальнодержавного розвитку базується на розрахунку інтегральних показників інвестиційного розвитку областей.

Таким чином, науково-методичні підходи і практичні рекомендації удосконалення засад державного регулювання реалізується через функціонально-цільовий і структурний організаційно-економічний механізм залучення інвестицій в регіон та запропоновану систему оцінки його результативності. Органи державної влади зможуть відстежувати вплив інвестиційних чинників на соціально-економічні процеси в регіонах і розробляти своєчасні регулюючі дії для досягнення цілей державного і регіонального розвитку.

ВИСНОВКИ

У подоланні економічної кризи в Україні велика надія покладається на іноземні інвестиції. Стратегічний розвиток економіки України обумовлює необхідність активізації інвестиційних процесів.

Законодавство України щодо регулювання інвестиційної діяльності, на жаль, складно назвати стабільним. Особливо багато проблем виникає під час здійснення обліку іноземних інвестицій. Складність розгляданого питання полягає в тому, що його понятійний апарат досі не відпрацьовано. Протиріччя закладені вже у формулюванні моделей за окремими видами бухгалтерського обліку.

У податковому обліку інвестиційна діяльність обмежена тільки стадією постачання, а в фінансовому – поширюється і на сферу збуту. Різні й об'єкти управління. Так, на відміну від фінансового, в податковому обліку придбання всіх цінних паперів належить до інвестиційної діяльності.

При допомозі векселя можна вирішувати проблемні питання, що стосуються розрахунків за товарними операціями, відстрочити податкові платежі або мінімізувати їх розмір. Крім того, для багатьох підприємств робота з векселями – це цілком визначена і, головне, постійна стаття доходів.

З одного боку, різнопланові можливості векселів привертають увагу потенційних суб'єктів вексельного права, але, з іншого – неоднозначність питань оподаткування, правових аспектів обігу примушує їх бути обережними, тим паче, якщо обіг векселя не обмежується територією України.

Вексельний обіг під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності пов'язаний з великими можливостями, однак прогалини, що існують у законодавстві, значно гальмують використання інвалютних векселів. Очікуваним є документ щодо врегулювання питань застосування векселів у зовнішньоекономічній діяльності, завдяки якому суб'єкти вексельно- валютного права стануть не потенційними, а реальними.

Державні і регіональні органи влади впливають на інвестиційні умови та інвестиційні процеси в регіоні, що зумовлює потрійний підхід до оцінки ефективності організаційно-економічної моделі залучення інвестицій: по-перше, ефективність функціонування самого механізму, а по-друге, реалізація стратегічних цілей розвитку регіону, по-третє, доцільність його функціонування з позиції держави.

Оцінка ефективності функціонування організаційно-економічної моделі залучення інвестицій здійснюється в два етапи. На першому етапі основний критерій – це мінімальний, але достатній для реалізації організаційно-економічної моделі залучення інвестицій своїх функцій, обсяг фінансування. Тривалість цього етапу – до моменту, коли обсяг залучених інвестицій через організаційно-економічну модель залучення інвестицій буде дорівнювати обсягу державного фінансування на його створення.

На другому етапі в залежності від обраної організаційно-правової форми моделі здійснюється оцінка виконання поточних завдань, розраховуються показники рентабельності. В якості додаткового критерію може виступати вартість однієї гривні залучених інвестиційних ресурсів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.91р. № 959-ХП.
  2. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.01р. № 2374-Ш.
  3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.94р. № 185/94 – ВР.
  4. Закон України «Про внесення змін до Закону України Про оподаткування прибутку підприємств» від 01.07.04. № 1957-ІУ.
  5. Абрамов С.І. Інвестування- М.: Центр економіки і маркетингу, 2000
  6. Бажал Ю. М. , Кілієвич О.І., Мертенс О.В.Економічний розвиток і державна політика :
  7. Навчальний посіб.(Українська акад. управління при Президентові України .-Київ:Вид- во УАДУ,2001
  8. Бакурова О. Облік надходження прямих іноземних інвестицій / Бухгалтерія,№ 29/2 (444) від 19.07.2001 р.
  9. Коссак В.М. Іноземні інвестиції в Україні: Цивільно- правовий аспект: Монографія -Л.:Центр Європи,2001
  10. Малий І. Іноземні інвестиції:Стимулювання: Зарубіжний досвід: Шляхи залучення в економіку України /Наук. досл.фін.ін-т при М-ві фінансів України -К.,2000.
  11. Рижикова О. Зовнішньоекономічний обіг векселів / Все про бухгалтерський облік, № 16 (1170) від 14.02.2006р.
  12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс»: Затв. Наказом Мінфіну України31.03.99р. № 87 і зареєстровано Мінюстом України 21.06.99р. № 391/3689.-К.,1999
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів»: Затв.Наказом Мінфіну України 31.03.99р. № 87 і зареєстровано Мінюстом України 21.06.99р. № 391/3692 (із змінами і доповненнями). К.,1999

Русин Надія Павлівна, старший викладач кафедри обліку та аудиту ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Русин Любов Павлівна, старший викладач кафедри обліку та аудиту Закарпатського державного університету